

مدیریت منابع انسانی ناجا امور استخدامی و قضایی

معاونت تربیت و آموزش ناجا

۱۳۹۲

معاونت تربیت و آموزش ناجا - اداره کل منابع و متون درسی

عنوان: مدیریت منابع انسانی ناجا - امور استخدامی و قضایی

مؤلفان: منوچهر قدیمی - سرهنگ ستاد دکتر پرویز آهی^۱

ناشر: نشر علامت

ناظر تخصصی: گروه علمی نیروی انسانی

بررایش: اداره کل منابع و متون درسی

طرح جلد: سیدمجیدی حسینی

صفحه آرایشی: خدیجه کیوری

چاپ اول: ۱۳۹۲

شماره ثبت: ۱۱۶-۱۲-۲۹۸۱

شمارگان: ۵۰۰

چاپ: چاپخانه معاونت تربیت و آموزش ناجا

نشانی: تهران، میدان ولک، مجتمع انتظامی ۱۲ فروردین، معاونت تربیت و آموزش ناجا تلفن: ۸۱۸۲۱۲۵۶

سرشناسه	قدیمی، منوچهر، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآورنده	مدیریت منابع انسانی ناجا: امور استخدامی و قضایی/ منوچهر قدیمی، پرویز آهی؛ (به سفارش) معاونت تربیت و آموزش ناجا - اداره کل منابع و متون درسی.
مشخصات نشر	تهران: علامت، ۱۳۹۲
مشخصات قلمری	۱۰۲ ص: مصور (رنگی)، نمودار
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۳۳-۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه: ص ۱۰۲
موضوع	نیروی انتظامی ج.ا.ا. کارمندان، شرایط استخدامی
شناسه افزوده	آهی، پرویز، ۱۳۴۲
ردمبندی کنگره	۱۳۹۲: ۴۹۱/الف/۸۵۳ UA
ردمبندی دیویی	۳۵۵/۰۳۳۲۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۴۹۵۷۷

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیش گفتار	۶
مقدمه مؤلفان	۸
تاریخچه قانون استخدام ناجا	۱۰
فصل اول: کلیات	۱۳
مبحث اول: کارکنان و مشمولین قانون استخدام ناجا	۱۴
مبحث دوم: استخدام	۱۹
مبحث سوم: شغل	۲۲
فصل دوم: آموزش	۲۵
مقدمه	۲۶
دوره‌های آموزشی کارکنان ناجا	۲۸
مراکز آموزشی کارکنان ناجا	۳۱
آموزش‌های برون سازمانی	۳۳
فصل سوم: ترفیعات، ارزشیابی و انتصابات	۳۵
مبحث اول: ترفیعات	۳۶
مبحث دوم: ارزشیابی	۴۳
مبحث سوم: انتصابات	۴۵
فصل چهارم: وضعیت خدمتی کارکنان	۴۷
مقدمه	۴۸
وضعیت‌های چهارده گانه خدمتی کارکنان	۴۹
حاضر به خدمت	۵۰

۵۰		خدمت آزمایشی
۵۱		خدمت آموزشی
۵۲		مأمور
۵۲		مأمور به خدمت
۵۲		خدمت تحت امر
۵۳		مرحضی
۵۴		غیبت
۵۵		فرار از خدمت
۶۲		انتظار خدمت
۶۳		بدونکاری
۶۳		انواع انفصال از خدمت
۶۳		انتساب
۶۵		فصل پنجم: پایان خدمت
۶۶		مقدمه
۶۷		علل پایان خدمت کارکنان
۶۷		شهادت
۶۹		از کارافتادگی ناشی از جانبازی یا معلولیت
۷۰		بازنشستگی
۷۰		بازخریدی
۷۲		انتقال
۷۳		فوت

۷۴	 استعفا
۷۵	 رهایی از خدمت بر اساس ماده ۱۴۶ قانون
۷۶	 رهایی از خدمت بر اساس ماده ۱۴۷ قانون
۷۶	 اخراج از خدمت
۷۷	 روند رسیدگی در هیئت‌های رسیدگی به تخلفات کارکنان
۷۹	 فصل ششم: نکاتی در ارتباط با حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری
۸۰	 انواع دریافتی ماهانه کارکنان یا عائله تحت تکفل آنان پس از پایان خدمت
۸۱	 مستمری‌بگیران
۸۱	 چند نکته
۸۳	 پیوست‌ها
۱۰۲	 منابع و مآخذ

پیش‌گفتار

معاونت تربیت و آموزش ناجا حسب وظایف ذاتی خود، متولی سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و هماهنگی امر آموزش در ناجاست؛ علاوه بر آن، عهده‌دار تأمین منابع آموزشی کلیه دوره‌های بدو خدمت و حین خدمت مقاطع مختلف می‌باشد.

تمامی همکاران اعم از پایور و بیمانی، برای اخذ ترفیع و نیل به درجه بالاتر، نیازمند گذراندن آموزش‌های لازم هستند که این امر، ضرورت تهیه و تدوین منابع و متون را دوجندان می‌نماید. از این‌رو در سال‌های اخیر تلاش گسترده‌ای صورت گرفت تا ضمن تجدیدنظر در نیازسنجی‌های آموزشی، کارشناسان اهل قلم در حوزه‌های مأموریتی شناسایی شوند و متون آموزشی مورد نیاز را تألیف و تدوین کنند که این مهم تا حدودی عملی شده است.

کتاب حاضر، در اجرای دستورالعمل تدوین و تجدیدنظر در برنامه‌ها و متون آموزشی به شماره ۱۸/۸/۱/۲/۴۴۷۲-۱۳۸۸/۱۱/۲۹ برای کارکنان ناجا به‌عنوان منبع اصلی درس «مدیریت منابع انسانی ناجا- امور استخدامی و قضایی» توسط جناب منوچهر قدیمی و جناب سرهنگ ستاد دکتر پرویز آهی تألیف و زیر نظر اداره کل منابع و متون درسی معاونت تربیت و آموزش ناجا به چاپ رسیده است.

امید است محققان، صاحب نظران و مسئولان ذی ربط، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را برای برطرف کردن نقایص و کاستی‌های احتمالی و کامل ترشدن محتوای این اثر به مؤلفان، گروه‌های مربوط و اداره کل مزبور منعکس نمایند تا پس از اصلاح نهایی در اختیار رده‌های استفاده کننده قرار گیرد.

معاون تربیت و آموزش ناجا
سرتیپ دوم پاسدار دکتر سعید شکری پور

www.ketab.ir

مقدمه

آگاهی از قوانین و مقررات استخدامی، برای هر یک از مستخدمین دولت یا مشمولین قوانین استخدامی خاص، امری ضروری و بدیهی است. قوانین و مقرراتی که کلیه حقوق، امتیازها، محدودیت‌ها و خط قرمزهای سازمانی و حتی بخشی از وظایف و مسئولیت‌های مستخدمین را تبیین نموده و برشمرده است.

کارکنان نیروی انتظامی و مشمولین قانون استخدام ناجا نیز از این امر مستثنی نبوده و به جرئت می‌توان گفت، قانون استخدام ناجا در کنار آیین‌نامه انضباطی، قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح و قانون به کارگیری سلاح توسط مأموران نیروهای مسلح در موارد ضروری، با عنوان رساله عملی کارکنان ناجا محسوب می‌گردند. آشنایی با امور استخدامی و قضایی به تنها کارکنان را در جهت احقاق حقوق سازمانی خود، یاری می‌نماید؛ بلکه یاریگر کارکنان خدوم نیروی انتظامی در جهت جلوگیری از بروز مشکلات خدمتی و گرفتاری در دام تخلفات و جرایمی که ممکن است، آینده خدمتی آنان را با خطر مواجه کند، می‌باشد.

نگارندگان با توجه به سوابق خدمتی خود در حوزه‌های مربوط و در برخورد با تعداد زیادی از کارکنانی که به لحاظ عدم توجه به مقررات استخدامی و قضایی در دام مشکلات متعددی گرفتار شده و تعداد زیادی از آنان عدم آگاهی به مسائل استخدامی و قضایی را علت مشکلات خود می‌دانستند و همچنین مواجهه با عدم تسلط اکثر کارکنان و مسئولان نسبت به موضوع، که در کلاس‌های درسی یا آموزش‌های حضوری در یگان‌های تابعه شاهد آن بودند، تصمیم به تهیه این مختصر

نموده، به امید آنکه گامی هر چند کوچک در راستای ارتقای سطح آگاهی و آشنایی کارکنان با امور استخدامی و قضایی کارکنان محترم ناجا برداشته باشند. به جهت سهولت یادگیری، در تهیه این کتاب سعی شده است، پس از ذکر توضیحات مختصر و مفید در خصوص هر بخش، مطالب به صورت نموداری نیز ترسیم گردد.

مولفان

بهار ۱۳۹۲

www.ketab.ir

تاریخچه قانون استخدام ناجا

قانون استخدام ارتش مصوب سی‌ام تیر ماه ۱۳۳۶ به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین و با سابقه‌ترین قوانینی است که در ارتباط با امور استخدامی نیروهای مسلح تدوین گردیده است. این قانون قریب به سی سال حاکمیت داشته و در ابتدا برای ارتش تهیه و تدوین گردید ولیکن در ماده ۱۲۱، تسری مقررات مذکور به کارکنان ژاندارمری کل کشور پیش‌بینی و مقرر گردیده بود: «افسران و کارمندان ژاندارمری کل کشور، از لحاظ استخدام تابع مقررات این قانون خواهند بود». امور استخدامی شهربانی کل کشور نیز که در ابتدا بر اساس امور استخدامی کشور صورت می‌گرفت، در تابعیت این قانون درآمد.

برخی خلأهای قانونی موجود و نیاز به اصلاح برخی مقررات دیگر در این فاصله سی ساله، تدوین برخی قوانین خاص در ارتباط با بخشی از امور استخدامی را به‌دنبال داشت که در این خصوص می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

* ماده واحده قانون مربوط به اخراج افسران و کارمندان فراری ارتش، مصوب

۱۳۴۳/۳/۱۳ مجلس سنا و اصلاحی ۱۳۵۵/۳/۲۵

* قانون اصلاح مربوط به استعفای کارکنان، مصوب ۱۳۵۲/۷/۲۴

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران، قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ تصویب و از تاریخ ۱۳۶۶/۹/۷ جایگزین قانون استخدام سابق ارتش گردید. ماده ۲۰۴ این قانون تسری قانون را به کارکنان ژاندارمری و